
W139

Al ruim veertig jaar daagt W139 kunstenaars uit de aard van kunst te verkennen. De productie- en presentatieruimte voor hedendaagse kunst is gevestigd in het centrum van de stad en cultiveert daar een ontwikkelingsgerichte kunstbron.

De artistieke ontwikkeling die W139 in 2021-2024 beoogt te maken, zet zijn koers voort, verdiept zich in het beeldende en zintuiglijke, en kweekt sensitiviteit in de relaties met kunst binnen de huidige samenleving. W139 stelt diversiteit hierin centraal.

Het uitgangspunt van W139 is dat kunstenaars in direct contact staan met de maatschappij en de vrijheid moeten krijgen om vanuit verschillende visies te reageren op maatschappelijke urgenties.

In 2021-2024 bestaan de activiteiten van W139 uit: circa zes groepstentoonstellingen en daaruit voortvloeiende publieksprogramma's; vier tot zes solopresentaties; vier edities van kunsttalkshow Stampa; een educatief programma bestaande uit expertmeetings voor kunstprofessionals; een pilot met een mastermodule kunst in praktijk; diverse groepsontmoetingen met studenten van academies uit binnen- en buitenland; en een integrale audiovisuele registratie en documentatie van publieke reflectie.

Een interdisciplinaire kerngroep krijgt ongeveer een jaar de supervisie over het activiteitenprogramma van W139. Dit zijn jonge kunstenaars die zich eerder hebben bewezen als initiator bij W139 en beeldbepalend worden voor de instelling.

W139 wil op het vlak van hedendaagse beeldende kunst in het middensegment van de Amsterdam Bis een koppositie vervullen, die ruimte geeft aan verdieping en aan een kritische grondhouding vanuit het kunstenaarsperspectief.

ADVIES

Artistiek belang

W139 presenteert in zijn plannen een heldere, maar in de ogen van de Amsterdamse Kunstraad ook een algemene artistieke visie. In W139 organiseren kunstenaars alle activiteiten. Ze programmeren, doen onderzoek, maken tentoonstellingen en organiseren randactiviteiten in zelfwerkzame groepen. De organisatie neemt een begeleidende, stimulerende en faciliterende rol in het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten.

De presentatieruimte in de Warmoesstraat fungeert als thuisbasis. Vorig jaar heeft W139 een productiehuis/werkloods gehuurd in Weesp om het productieproces te kunnen intensiveren en optimaliseren. De kunstraad vindt dat een goede ontwikkeling. Hierdoor kan de opbouw sneller gedaan worden en kunnen de tentoonstellingen langer staan. Dit vermindert ook de druk voor kunstenaars. Ten opzichte van de afgelopen jaren betekent dit een opschaling van de omvang van activiteiten.

W139 zegt kunstenaars te willen presenteren met een actieve praktijk, waarvan het werk te weinig gezien wordt. De selectie vindt plaats door een kerngroep van kunstenaars van W139. Hoe deze selectie tot stand komt, wordt niet goed uitgewerkt in de aanvraag. In de tentoonstellingsruimte op de eerste verdieping, de polar room, krijgen *artists in residence* na een verblijf van vier maanden in het gastatelier, de kans om eigen werk te presenteren dat zij gedurende hun verblijf ontwikkelen.

W139 wordt als instelling door kunstenaars en een vast publiek gewaardeerd. Volgens de kunstraad fungeert W139 als vrije ruimte en vormt het een thuis voor jonge kunstenaars. W139 is nog steeds een belangrijke plek waar jonge net afgestudeerde kunstenaars zich relatief laagdrempelig verder kunnen ontwikkelen en waar zij tentoonstellingservaring op kunnen doen in een monumentale ruimte in het hart van de stad. Kunstenaars bekleden in de organisatie ook bepalende posities. W139 benadert de kunst intuïtief en vanuit de zintuigen. Het netwerk is intergenerationeel. Kunstenaars blijven veelal gedurende een langere periode betrokken bij W139, wat betekent dat er weinig doorstroming plaatsvindt.

Het artistiek leiderschap ligt in handen van de kunstenaars zelf, door een wisselende kerngroep van kunstenaars. Risico nemen is onderdeel van de visie en missie en daarmee neemt W139 een unieke positie in. Het is een makers-gedreven organisatie met veel ruimte voor experiment waarbij (de ruimte voor de kunstenaar bij) de instelling centraal staat en niet de artistieke visie van een gezichtsbepalende curator. Kunstenaars worden er uitgedaagd eigen grenzen te stellen.

De organisatie zegt speciale aandacht te geven aan zo veel mogelijk stijlen en thema's en mogelijke wisselwerkingen met de groepstentoonstellingen op de begane grond, zowel in termen van praktijken en generaties. Er wordt op maat gewerkt en gekeken hoe iemand nieuwe stappen kan zetten in de ontwikkeling van de artistieke praktijk. De kunstraad vindt dat aansprekend. Middels solopresentaties en groepstentoonstellingen biedt W139 jaarlijks een grote groep kunstenaars en andere makers een podium in Amsterdam. Onduidelijk is echter hoe deze wisselwerking vanuit een artistiek-inhoudelijke samenhang in de programmering tot stand wordt gebracht. Het residentieprogramma van W139 is geliefd. De kunstraad onderkent dat W139 de onderscheidende eigen identiteit heeft weten te behouden in de afgelopen jaren. De kunstraad plaatst wel een kritische kanttekening bij het vakmanschap en de kwaliteit van de inrichting en afwerking van de tentoonstellingen. De inhoudelijke kracht van de presentaties vertaalt zich niet altijd in een aansprekende visuele aanpak. Ook ontbreekt het volgens de kunstraad aan een duidelijke artistiek-inhoudelijke visie op het faciliteren van een zo autonoom mogelijk werkproces.

Belang voor de stad

W139 is een presentatie-instelling waar jonge kunstenaars de kans krijgen om in vrijheid te experimenteren, en dat is belangrijk voor de keten van academie tot museum in Amsterdam. De kunstraad zou graag zien dat een dergelijke plek behouden blijft. De instelling werkt samen met diverse organisaties en initiatieven. W139 is verweven met verschillende partners in Amsterdam en de rest van het land, zoals de Oude Kerk, Waag, Mediamatic, Bonne Suits, Patta, Red Light Radio en Sonic Acts.

Als ontwikkel- en presentatie-instelling wil W139 een brugfunctie tussen zowel de kunstvakopleidingen als de postacademische instellingen en beroepspraktijk vervullen. Daarnaast wil zij een bijdrage leveren aan het dichten van de kloof tussen middelgrote en grote kunstinstellingen in Amsterdam.

Volgens de kunstraad kan een meer strategische samenwerking met organisaties als Nowhere positief bijdragen aan de zichtbaarheid onder nieuwe publieksgroepen. Voor prints en publicaties werkt W139 samen met AGA LAB en Extrapool (Nijmegen). Daarnaast stelt de organisatie haar pand regelmatig open voor partijen die een betaalbare plek zoeken voor hun activiteiten.

Het publiek van W139 bestaat uit twee groepen: het kernpubliek van kunstenaars en de bezoekers van de tentoonstellingen. Er is een sterke community van kunstenaars rondom de organisatie die betrokken is en vaak terugkomt. Daarnaast is er een groot natuurlijk bereik in de vorm van veel toeristen die binnenlopen. W139 heeft dan ook een aanzienlijk publieksbereik voor een organisatie van deze omvang. W139 heeft goed zicht op haar professionele kerndoelgroepen en weet deze uitstekend te bereiken. De kunstraad merkt op dat W139 minder oog heeft voor haar internationale ambitie en internationaal vooral verwantschap lijkt te zoeken. De instelling vertrouwt sterk op de eigen keten van kunstenaars die weten wat hun *peers* in het buitenland bezighoudt.

Er is voor de komende periode een visie ontwikkeld op behoud en vergroting van het publieksbereik, dat zich vooral richt op de kunstenaarsgemeenschap. W139 maakt aannemelijk dat via de eigen social media en die van de steeds wisselende kunstenaars een bescheiden groei van

publiek mogelijk is. De kunstraad meent dat een sterkere visie nodig is op de wijze waarop de activiteiten onder de aandacht van een groter publiek gebracht kunnen worden dan nu het geval is. W139 mag in de ogen van de kunstraad actiever zijn in het bereiken van Amsterdammers met belangstelling voor kunst. Als de communicatie op strategisch niveau steviger aangepakt wordt, liggen hier kansen. Ook de informatievoorziening ter plekke kan beter en moet verder gaan dan de regelmatige aanwezigheid van de kunstenaar.

Uitvoerbaarheid

W139 geeft aan dat de instelling door beperkte financiële middelen niet in staat was om de artistieke kerntaken naar behoren uit te voeren. Volgens de organisatie is het tentoonstellingsbudget in het huidige kunstenplan, ontoereikend, om productie en presentaties in een grote ruimte als W139 te financieren.

Om in deze lacune te voorzien, vraagt W139 voor de komende kunstenplanperiode zowel in Amsterdam als bij het Rijk fors meer aan. De verhoging ziet W139 als essentieel om de interne organisatie op onderdelen te versterken en het budget voor zowel productie als de artistieke begeleiding van kunstenaars op te schalen.

De kunstraad vraagt zich af waar de financiële keuzes op gebaseerd zijn en wijst op het ontbreken van een strategie bij tegenvallende inkomsten. W139 zegt dat de instelling de Fair Practice Code al toepaste toen hij nog niet bestond, omdat de instelling zich afzet tegen de neoliberale invulling van het kunstenaarschap. De keuze voor solidariteit, vertrouwen, transparantie en duurzaamheid vindt de kunstraad positief.

Diversiteit en inclusie

W139 vindt zichzelf divers, maar het programma is dat niet altijd, omdat dit afhankelijk is van de keuzes die gemaakt worden door wisselende kunstenaars die een grote mate van vrijheid krijgen. In de aanvraag omschrijft W139 diversiteit als 'een fundamenteel kenmerk van kunst', dus iets dat automatisch aanwezig is. W139 kijkt daarbij niet alleen naar de

etnische achtergronden van kunstenaars of wat deze kunstenaars willen maken, maar ook naar de verschillende communities waarbinnen zij werkzaam zijn. W139 geeft aan in de aankomende beleidsperiode de organisatie anders in te willen richten. Door kerngroepen te laten rouleren op basis van diversiteit in praktijk, achtergrond en gender wil W139 de zichtbaarheid nog verder vergroten vanuit een meerstemmig perspectief. De kunstraad juicht dit toe en constateert dat er op het vlak van culturele diversiteit in W139 nog ruimte is voor verbetering.

W139 opteert voor functieplek 4 in de Amsterdam Bis 2021-2024: Presentatie-instelling voor hedendaagse beeldende kunst die vanuit een duidelijke missie gericht op de inclusieve stad nieuw werk van jonge en/of nieuwe makers centraal stelt, interdisciplinair werkt, een sterke verbinding met de stad heeft en een breed en divers publiek trekt. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, W139 deze functieplek niet toe te kennen.
